

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 2 kwietnia 2020 r.

Iwona Michałek
Sekretarz Stanu

DPS-V.070.147.2020.MZ

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2020 -04- 15
ZAL.	NR .....

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

Odpowiadając na pismo z dnia 5 marca br., znak V.7010.140.2019.ET, w sprawie problemów systemowych, z jakimi borykają się pacjenci w dostępie do opieki hospicyjnej, zasygnalizowanymi podczas konferencji „Jak zapewnić godne starzenie się, chorowanie i umieranie na wsi” przekazuję następujące informacje.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej popiera postulaty uczestników konferencji, mające na celu dążenie do poprawy sytuacji pacjentów w stanach terminalnych, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy stanu opieki nad pacjentami zamieszkującymi na terenach wiejskich. Jednakże opieka paliatywna i opieka hospicyjna organizowane są w ramach świadczeń zdrowotnych, finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, które nie należą do kompetencji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W ramach systemu pomocy społecznej osoby nieuleczalnie chore, także te objęte opieką hospicjum domowego, oraz ich rodziny mogą korzystać z różnych form pomocy (materialnej i niematerialnej) przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Długotrwała choroba stanowi bowiem jedną z przesłanek do objęcia pomocą społeczną.

Do świadczeń tych należą przede wszystkim usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczone w miejscu zamieszkania.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymaga pomocy innych osób. Mogą być przyznane także osobie

RPW/30337/2020 P
Data:2020-04-15

w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób, jednak rodzina, a także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie są w stanie takiej pomocy zapewnić. Obejmują one: zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych (sprzątanie, pranie, zakupy, sporządzanie posiłków), opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację czy też zapewnianie kontaktów z otoczeniem.

Usługi te są bezpłatne lub odpłatne w części lub w całości. Szczegółowe zasady odpłatności ustalają władze gminy, w drodze uchwały. Usługi te są realizowane jako zadanie własne gminy i finansowane z budżetu gminy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są usługami dostosowanymi do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, które są świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym: pracowników socjalnych, psychologów, pedagogów, logopedów, terapeutów zajęciowych, pielęgniarki, asystentów osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowe, specjalistów w zakresie rehabilitacji medycznej czy też fizjoterapeutów.

W stosunku do osób terminalnie chorych i ich rodzin świadczone może być także poradnictwo specjalistyczne oraz praca socjalna.

Odnosząc się do poruszonej przez Pana Rzecznika problematyki skoordynowania wsparcia z różnych systemów, świadczonego na rzecz tej grupy pacjentów, należy zauważyć, że ważną rolę w tym procesie odgrywa dobra współpraca pracowników hospicjów działających na danym terenie z innymi instytucjami i specjalistami, w tym z pracownikami ośrodków pomocy społecznej. Jednakże, w opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie wymaga ona przyjęcia zmian legislacyjnych w postaci wprowadzenia ogólnych wskazań, dotyczących obowiązku takiej współpracy, określenia jej zasad czy sposobów realizacji, a odbywać się powinna na zasadzie wzajemnych ustaleń, uwzględniających specyfikę pracy przyjętą przez dany ośrodek pomocy społecznej. Zasady takiej współpracy mogą także zostać określone w ramach opracowywanych przez gminy gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Z wyrazami szacunku

Iwona Michałek

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU POMOCY
I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Justyna Pawlak

02.04.2020 ✓

SEKRETARZ STANU

Iwona Michałek

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

DPS-V.070.147.2020.MZ

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 433282

**PRIORYTET
PRIORITAIRE**

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

**AL.SOLIDARNOŚCI 77.
00-090 WARSZAWA**

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPŁ. 2020 -04- 15

Zał. .... NR .....

